

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ

Кремень О.І.,

к.е.н., доцент, ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ», м. Суми

Куберка В.І.,

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ», м. Суми

Вступ. Загострення актуальності проблематики регіональної конкурентоспроможності з позиції здатності захищати свої конкурентні переваги призвело до того, що інвестиційна привабливість регіонів дедалі частіше опиняється у полі зору влади, міських громад, підприємців-інвесторів. Враховуючи, що інвестиції в економіку регіонів на сьогодні виступають одним з основних джерел економічного розвитку, активізація процесу іноземного інвестування в економіку України вимагає застосування науково-обґрунтованих підходів і, насамперед, систематизації методик оцінки інвестиційної привабливості регіонів, галузей чи окремих підприємств. Інвестиційний простір є неоднорідним [14] – диспропорція розподілу інвестицій у регіональному аспекті продовжує негативно впливати на економічне зростання країни.

Значний вклад у дослідження проблеми неоднорідності інвестиційного простору держави та оцінювання інвестиційної привабливості внесли науковці В. Гриньова, О. Кузьмін, Т. Кулінич, Г. Харламова, А. Старостіна, О. Носова, Л. Хомич, І. Комарницький, О. Ястремська, Т. Лепейко, Т. Чернявська, Л. Мамуль та інші. Найбільш поширеним підходом до оцінки інвестиційної привабливості регіонів є метод ранжування регіонів за рівнем їхньої привабливості для інвестора, серед яких розробки слід відмітити розробки І.О.Бланка, Л.Тарангул, І.Горленко, К.Гурової та О.Колосова.

Постановка задачі. На сьогоднішній день не єдиного підходу щодо методів оцінки інвестиційної привабливості регіонів та системи статистичних

показників, які б адекватно відбивали порівняльні переваги регіону у процесі інвестиційної активності та інвестиційної привабливості.

Метою статті є дослідження питань щодо сутності інвестиційної привабливості регіону, її співвідношення з поняттями «інвестиційна активність» та «інвестиційний клімат», а також систематизація переваг і недоліків різних підходів та методів щодо оцінки інвестиційної привабливості регіону.

Результати дослідження. Систематизація існуючих підходів до трактування сутності поняття «інвестиційна привабливість» дозволила нам виділити два підходи до інвестиційної привабливості – з позицій інвестора та з прив'язкою до об'єкта (рис. 1).

Рис. 1. Прояв сутності поняття «інвестиційна привабливість»

Існують різні науково-методичні підходи щодо тлумачення сутності поняття «інвестиційна привабливість» з позиції інвестора. Так, наприклад, Н. Макарій вбачає в ній справедливу кількісну і якісну характеристики зовнішнього і внутрішнього середовища об'єкта потенційно можливого інвестування [8]. Я. Задорожна і Л. Дяченко теж схиляються до такого трактування інвестиційної привабливості, на їх думку, інвестиційна привабливість – це не тільки фінансово-економічний показник, а модель кількісних і якісних показників – оцінок зовнішнього середовища (політичного,

економічного, соціального правового) і внутрішнього позиціонування об'єкта у зовнішньому середовищі, оцінка його фінансово технічного потенціалу, що дає змогу варіювати кінцевий результат [4]. Український діловий журнал «Експерт» розглядає інвестиційну привабливість в поєднанні з ефективністю інвестицій та інвестиційною діяльністю: «ефективність інвестицій визначає інвестиційну привабливість, а інвестиційна привабливість активність інвестиційної діяльності» [12]. Дещо з іншої позиції сутність інвестиційної привабливості розглядає О. Носова – науковець розглядає її як узагальнену характеристику переваг і недоліків об'єкта інвестування, вважає що це індикатор, показання якого дозволяють зробити висновки потенційним інвесторам про необхідність і доцільність вкладення фінансових засобів саме в даний об'єкт [11]. Не можна не погодитися також з думкою вченого Т. Момот, який вбачає в інвестиційній привабливості рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного об'єкта, яке може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників, у тому числі інтегральної оцінки [10]. Дещо загальною є думка такого науковця як А. Дука, який розглядає її як інтегральну характеристику окремих елементів як об'єктів майбутнього інвестування з позиції перспективності їх подальшого функціонування і розвитку [3]. Т. Кулінич вважає, що інвестиційна привабливість – це характеристика доцільності щодо інвестування в термінах здійснення інвестиційної діяльності з максимальним ефектом за мінімальних витрат [7]. Науковці В. Захожай та М. Кіт поділяють думку, що інвестиційна привабливість є узагальнюючою характеристикою окремих напрямів і об'єктів з позиції конкретного інвестора [5].

Слід зазначити, що інвестиційна привабливість визначається досягненням компромісу між інтересами інвестора і реципієнта інвестицій. Так як, рівень ефективності інвестицій при прийнятті рішення щодо інвестування має вирішальне значення для інвестора, а обсяг інвестицій та умови, на яких вони надаються, є дуже важливими для особи, яка прагне їх залучити. Отже, можна

зробити висновок, що інвестиційна привабливість – це результат узгодження інтересів учасників інвестиційного процесу (рис. 2).

Рівень інвестиційної привабливості підвищується при швидкому досягненні консенсусу між суб'єктами інвестиційного процесу.

Отже, значною мірою, суперечливий статус поняття «інвестиційна привабливість» пояснюється тим, що кожен з учасників процесу інвестування вкладає в інвестиційну привабливість свій зміст та розуміє його по-своєму.

Головна суть інвестиційної привабливості полягає в реалізації стратегії отримання максимального прибутку або іншого ефекту від вкладеного капіталу.

Рис. 2. Інвестиційна привабливість як результат узгодження інтересів потенційного інвестора, та суб'єкта економіки, який потребує інвестицій

Враховуючи, що розвиток регіонів є залежним від обсягів інвестицій та привабливості регіонів для іноземних інвесторів, усе це вимагає поглиблення теоретико-методичних підходів до трактування сутності поняття «інвестиційна привабливість регіонів», а також систематизації та удосконалення методик її оцінки. Так, наприклад, О. Лиса трактує інвестиційну привабливість регіонів як узагальнюючу характеристику окремих регіонів з точки зору ефективності здійснення в них інвестиційних вкладень [11]. Дещо схожим є визначення інвестиційної привабливості регіону А. Асаул., науковець вважає, що це становище регіону в той чи інший момент часу, тенденції його розвитку, що відображаються в інвестиційній активності [1]. А. Дука дотримується думки, що Інвестиційна привабливість на регіональному рівні має яскраво виражену

специфіку, яка насамперед стосується особливостей формування потенціалів кожної території, розміщення магістралей, агрокліматичних умов [3]. З позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливості залучення інвестиційних ресурсів та інших факторів, що істотно впливають на формування прибутковості інвестицій і інвестиційних ризиків, дивляться на інвестиційну привабливість регіону Л. Борщ та С. Герасимова [2].

Отже, значною мірою, суперечливий статус поняття “ інвестиційна привабливість ” пояснюється тим, що кожен з учасників процесу інвестування вкладає в інвестиційну привабливість свій зміст та розуміє його по-своєму [9].

Важливим питанням є співвідношення поняття «інвестиційна привабливість регіону» із поняттями «інвестиційний клімат» та «інвестиційна активність» Так, на нашу думку, характеристика інвестиційного клімату в регіоні визначається рівнями його інвестиційної привабливості та інвестиційної активності. Інвестиційна активність визначається відбором факторів шляхом якісного аналізу за підприємствами і галузями , який включає в себе вивчення різних політичних, економічних, соціальних і природних характеристик регіонів, визначаючи інвестиційну привабливість галузей економіки (рис. 3).

Рис. 3. Роль інвестиційної привабливості регіону у формуванні його інвестиційного клімату

Інвестиційна активність визначається відбором факторів шляхом якісного аналізу за підприємствами і галузями , який включає в себе вивчення різних політичних, економічних, соціальних і природних характеристик регіонів, визначаючи інвестиційну привабливість галузей економіки.

У процесі оцінки інвестиційної привабливості регіонів необхідно дати

відповідь на питання куди, коли і скільки ресурсів може спрямувати інвестор у процесі здійснення інвестицій. Фінансово-статистична практика виробила велику кількість методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості регіонів, систематизація яких дозволила об'єднати їх в три підходи: статистичний, експертний та рейтинговий.

Статистичний підхід ґрунтується на аналізі фактичних статистичних даних стосовно надходження інвестицій в обрані регіони і базується на припущенні, що високий рівень визначених показників свідчить про високу інвестиційну привабливість регіону. Цей підхід широко застосовується органами державної адміністрації та місцевого самоврядування. Водночас слід враховувати, що метод носить формалізований характер і базується на конкретних соціально-економічних показниках. Окрім того, статистичний підхід дозволяє врахувати лише факт надходження інвестицій і не враховує багатьох чинників, що приймаються інвесторами до уваги.

Метод експертних оцінок полягає в експертній оцінці різноманітних показників розвитку регіону: експерт з власних міркувань і власного досвіду обирає найбільш важливі показники, аналізує їх динаміку розвитку та формує висновки стосовно інвестиційного клімату в регіоні. Слід зазначити, що до цього методу найчастіше звертаються іноземні інвестори. Перевагою використання експертного підходу є можливість адаптації показників і факторів, що вивчаються для потреб конкретних інвесторів або поглиблений аналіз привабливості певних галузей. Водночас до суттєвих недоліків використання методу експертних оцінок слід віднести суб'єктивність оцінки та залежність висновків від позицій експерта.

Рейтинговий підхід включає два різновиди – рейтинговий-аналітичний підхід та рейтинговий підхід на основі опитувань.

Рейтинговий-аналітичний метод полягає в аналізі різних аспектів розвитку регіону, формуванні на їхній основі аналітичних показників, подальшого їх групування та консолідації і формуванні інтегрального показника, за яким будується рейтинг регіону і визначається позиція

конкретного регіону в рейтингу. Цей підхід є найбільш широке використання. До переваг цього підходу відносять простоту використання та зручність інтерпретації результатів, а до недоліків – значну залежність від макроекономічних показників, непрозорість показників, що групуються, відсутність врахування регіональної специфіки. У результаті отримане значення рейтингу лише вказує на місце регіону серед інших регіонів, але нічого не говорить про галузеву специфіку регіону і пріоритетні напрямки інвестицій.

Рейтинговий підхід на основі опитувань, як зрозуміло з його назви, базується на опитуванні суб'єктів економічної діяльності даного регіону, в процесі якого визначають ступінь та напрям впливу тих чи інших факторів. У подальшому дані опитування групуються і на основі інтегрального показника будується загальний рейтинг регіону. Саме ця методика широко впроваджена у практику провідних світових консалтингових та аналітичних агенцій. Як перевагу цього методу слід назвати можливість поряд із визначенням загального місця регіону провести аналіз відповідей респондентів відповідно до інформаційних потреб інвестора. Проте, використання цього підходу призводить до значної вартості проведення досліджень та виникнення проблем з формуванням репрезентативної вибірки за регіонами.

Серед усіх підходів до оцінки інвестиційної привабливості регіону, саме рейтинговий метод набув найбільш широкої популярності завдяки простоті використання та забезпеченню задоволення інформаційних потреб різних суб'єктів інвестиційного та суспільно-економічного процесу (табл. 1).

Сьогодні значна кількість великих економічних видань та консалтингових компаній регулярно відслідковують інформацію про стан національних та регіональних інвестиційних комплексів на основі публічних джерел та рейтингів інвестиційної привабливості країн та регіонів, які регулярно презентують Світовий Банк, BERI, Standard & Poor's, Moody's Investors Service і Fitch. На території України аналізом інвестиційної привабливості в регіональному аспекті займається Державний комітет статистики, Інститут

Реформ, а також аналітична група «Експерт Україна».

Основна відмінність даних методик полягає у критеріях вибору вхідних параметрів, алгоритмі їх групування та кількості груп – наприклад, журнал Euromoney враховує лише 9 груп показників, а Швейцарський інститут розвитку менеджменту аж 381 групу, окрім того ці методики відрізняються по методам обчислення інтегрального показника. Нами було узагальнено особливості методик оцінки інвестиційної привабливості країн та регіонів, порівняльна характеристика яких наведена у табл. 2,3 [6].

Таблиця 1

Особливості використання результатів рейтингової оцінки інвестиційної привабливості регіонів

№ з/п	Назва структури	Мета використання
1	Структури державного і регіонального рівня управління	При аналізі, формуванні, контролі поточних і стратегічних рішень щодо інвестиційних процесів, формуванні стратегій розвитку регіону
2	Міжнародні інституції	З метою прийняття зважених рішень щодо підтримки в інвестуванні
3	Інвестори	З метою проведення різного роду порівнянь, зіставлень, пов'язаних з вибором оптимального варіанту вкладення інвестиційних ресурсів певного регіону, галузі, підприємства
4	Організації, установи, засоби масової інформації	З метою визначення напрямів і тенденцій вкладення інвестицій, формування відповідної думки щодо даного питання відносно певного регіону, галузі чи підприємства
5	Суб'єкти господарювання	З метою визначення тенденцій формування попиту на продукцію у різних регіонах та чинників, що його визначають

Таким чином, на сьогодні не існує універсальної методики оцінки інвестиційної привабливості регіонів, яка б дозволила оцінити велику кількість факторів, що впливають на інвестиційне середовище та врахувати регіональні особливості.

**Особливості оцінювання інвестиційної привабливості регіону
за різними методиками**

Особливості методики	Методика Бланка І.О.	Методика Буткевич С.	Методика Стеченко Д.М.	Методика Уманець Т.В.
Підхід до оцінки	Рейтинговий	–	Рейтинговий	Рейтинговий
Напрями оцінювання стану та розвитку регіону	Рівень загальноекономічного розвитку регіону	Оцінка економічного розвитку регіону	Рівень загального економічного розвитку (35%)	Виробничий потенціал
	–	–	–	Фінансовий потенціал
	Рівень розвитку інвестиційної інфраструктури	Оцінка рівня розвитку інвестиційної інфраструктури	Рівень розвитку інвестиційної інфраструктури (15%)	Інвестиційний потенціал
	Рівень розвитку ринкових відносин і комерційної інфраструктури. Демографічна характеристика	Оцінка рівня розвитку ринкових відносин та інфраструктури	Рівень розвитку ринкових відносин і комерційної інфраструктури (25%)	Інфраструктура ринку, комунікаційна, комерційна
		Оцінка демографічної характеристики регіону	Демографічна характеристика (15%)	Трудовий, освітній потенціал
	Рівень криміногенних, екологічних й інших ризиків	Оцінка інвестиційного ризику	Рівень криміногенних, екологічних й інших ризиків (10%)	–
	–	–	–	Податкова система
Наслідувачі / Аналогічні методики	Методика інвестиційної компанії «Омега-Інтер», методика Стеченко Д.М.	–	–	–

З метою удосконалення методичних положень оцінки інвестиційної привабливості регіонів нами пропонується використовувати метод інтегральних показників, запропонований Уманець Тетяною Василівною, який дозволить в більш повно кількісно охарактеризувати різні аспекти життєдіяльності регіонів.

**Особливості оцінювання інвестиційної привабливості регіону
за різними методиками**

Особливості методики	Методика Інституту Реформ	Методика Сівелькіна В.А., Кузнецової В.Є.	Методика Світового банку (World Bank)	Методики західних агентств
Підхід до оцінки	Рейтинговий	Рейтинговий	Рейтингово-порівняльний	Рейтингово-порівняльний
Напрями оцінювання стану та розвитку регіону	Економічний розвиток (25%)	Економічний та природно-ресурсний потенціал	Загальні показники Потенціал та інновації	Економічне середовище Ресурси й інфраструктура
	Фінансовий сектор (25%)	–	Фінанси	–
	–	Інвестиційний потенціал	–	–
	Ринкова інфраструктура (22%)	Інфраструктура ринку	Інфраструктура	–
	Людські ресурси (13%)	–	Трудові відносини	Соціально-культурне середовище
	–	Інвестиційні ризики	Вирішення спорів та злочинність	Екологія
	Підприємництво і місцева влада (15%)	–	Державна політика	–
Наслідувачі / Аналогічні методики	«Калина», агентство SOCIS Gallup International, Державний комітет України з питань розвитку підприємництва, Рада по вивченню продуктивних сил України при НАН України, Фонд підтримки підприємництва спільно з «Ін вест-газета»	–	–	–

Виходячи з аналізу оцінки інвестиційних переваг регіону, однією із найбільш обґрунтованих видається ієрархічна схема, запропонована Т. Уманець [13]. Перевага цього методу полягає в тому, що він дозволяє уникнути надмірного інформативного обтяження основного показника при забезпеченні достатньо комплексного підходу до характеристики регіональних особливостей інвестиційних переваг і мінімізації впливу випадкових обставин. Окрім того надається можливість стратегічного управління кожним із аспектів інвестиційної привабливості регіону. Алгоритм розрахунку інтегрального індексу інвестиційної привабливості відповідно до вищезазначеного методу передбачає декілька послідовних кроків:

- системний аналіз проблеми, який полягає у структуризації проблеми та представлення у вигляді ієрархії;
- обґрунтування системи показників регіональної статистики на основі добору статистичних показників, що характеризують інвестиційні переваги регіону;
- виокремлення показників (ознак), які суттєво не впливають на стан інвестиційного клімату у регіоні, за допомогою коефіцієнта варіації:

$$V_j = \frac{s_j}{\bar{x}_j}, \quad (1)$$

де s_j – середньоквадратичне відхилення j -тої ознаки (показника);

$\bar{x}_j$ – середньоарифметичне значення j -тої ознаки (показника).

Після визначення по кожній j -тій ознаці V_j , перевіряється нерівність: $V_j < e$: якщо V_j менше величини e , яка дорівнює 0,1, то ознаки вважаються квазіпостійними і виключаються з переліку подальшого дослідження.

- розмежування показників на стимулятори (+) і дестимулятори (-);
- формування інформаційної бази даних у вигляді матриці

$$X = \begin{bmatrix} X_{11} \dots X_{1j} \dots X_{1m} \dots \\ X_{21} \dots X_{2j} \dots X_{2m} \dots \\ X_{31} \dots X_{3j} \dots X_{3m} \dots \end{bmatrix}, \quad (2)$$

де j – кількість ознак ($j=1,2,\dots,m$);

n – кількість блоків, за якими доцільно здійснювати дослідження інвестиційних переваг регіону ($i=1,2,\dots,n$);

X_{ij} – значення j -тої ознаки, що характеризує стан i -того блоку інвестиційних переваг регіону.

- ранжування показників у порядку збільшення для визначення максимального і мінімального значення показників;
- вибір кращих показників на основі вибору кращого значення для кожного показника, який характеризує i -тий блок в побудові інтегрального індексу інвестиційних переваг регіону (максимального для показників-стимуляторів і мінімального для показників-дестимуляторів);
- розрахунок часткових індексів конкретного блоку, які характеризують рівень певного аспекту інвестиційних переваг регіонів як відношення фактичного значення j -того показника для кожного регіону (X_{ij}) до кращого в Україні (в певному регіоні), тобто нормування показників для показників-стимуляторів:

$$K_{\text{част.}i} = \frac{X_{ij}}{X_{ij \max}}; \quad (3)$$

та для показників-дестимуляторів:

$$K_{\text{част.}i} = \frac{X_{ij \min}}{X_{ij}}. \quad (4)$$

- розрахунок добутку часткових індексів;
- розрахунок групових інтегральних індексів, які характеризують певні аспекти інвестиційних переваг регіону за формулою середньої геометричної часткових коефіцієнтів, що входять до i -того блоку:

$$K_i = \sqrt[m]{K_{\text{част.}1} \cdot K_{\text{част.}2} \cdot \dots \cdot K_{\text{част.}m}}. \quad (5)$$

- розрахунок зведеного інтегрального індексу за формулою середньої геометричної групових інтегральних індексів:

$$K = \sqrt[n]{K_1 \cdot K_2 \cdot \dots \cdot K_n} .$$

- ранжування регіонів, яке проводиться за зведеним інтегральним індексом інвестиційних переваг.

Цей підхід передбачає використання найкращих (максимальних) показників, досягнутих у регіоні за базу порівняння для показників-стимуляторів і мінімальних – для показників-дестимуляторів. Це дозволяє розраховувати показники, що характеризують різні аспекти інвестиційної привабливості регіону, для яких немає науково обґрунтованих нормативів. До того ж, орієнтація на вищий рівень стимулює розвиток регіонів, дозволяє оцінити глибину і ступінь диференціації їх розвитку. Розраховані за цією методикою часткові індекси рівня окремих аспектів функціонування регіонів за абсолютними значеннями будуть не більше одиниці, що дозволяє однозначно їх трактувати і використовувати для розрахунку узагальнюючих показників.

Висновки. Таким чином, оцінка інвестиційної привабливості регіонів країни відкриває нові можливості для регіональної диверсифікації вітчизняних і зарубіжних інвесторів, підвищує гарантію ефективності інвестиційної діяльності. Поряд з більш обґрунтованою регіональною диверсифікацією інвестиційної діяльності в нинішніх умовах така оцінка дає можливість розробляти інвестиційну стратегію на тривалу перспективу, пов'язувати стратегію з потенціалом регіональних споживчих ринків і ринків чинників виробництва; враховувати можливий період реалізації інвестиційних проектів у окремих регіонах.

Використані джерела:

1. Асаул, А. Формування інвестиційного клімату [Текст] / А. Асаул // Економіка України. – 2002. – №4. – С. 83-87.
2. Борщ, Л. М. Інвестування: теорія і практика [Текст] : навчальний посібник / Л. М. Борщ, С. В. Герасимова ; Київський ун-т ринкових відносин, Феодосійська фінансово-економічна академія. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007. – 685 с.

3. Дука, А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування [Текст] : підручник : для студ. ВНЗ / А. П. Дука. – 2-ге вид. – К. : Каравела, 2008. – 432 с.
4. Задорожна, Я. Є. Підвищення інвестиційної привабливості підприємництва як напрямок залучення інвестиційних ресурсів [Текст] / Я. Є. Задорожна, Л. П. Дядечко // Інвестиції: практика та досвід. – 2007. – №2. – С.32-35.
5. Захожай, В. Статистика інвестиційної діяльності [Текст] / В. Захожай, М. Кіт // Персонал. – 2007. – № 8. – С. 10-17.
6. Іванова, М. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості регіону: порівняльний аналіз сучасних методик [Текст] / М. Ю. Іванова, А. І. Данілов // Наукові записки. Економічні науки. – Том 56. – С. 16-22.
7. Кулініч, Т. В. Оцінювання та регулювання інвестиційної привабливості виробничо-господарських структур: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.02.03 [Електронний ресурс] / Т. В. Кулініч; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Львів, 2004. – 20 с.
8. Макарій, Н. Оцінка інвестиційної привабливості українських підприємств [Текст] / Н. Макарій // Економіст. – 2001. – №10. – С. 52-61.
9. Мамонова, К. М. Інвестиційна привабливість як необхідна складова інвестиційного процесу: концептуальні підходи до її визначення та аналізу [Текст] / К. М. Мамонова. - // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т., 2008. – Вип. 235 , Т. IV. – С. 844-853.
10. Момот, Т. В. Інвестиційна привабливість акціонерного товариства: удосконалення сучасних методик оцінки [Текст] / Т. В. Момот // Менеджер. Вісник Донецького державного університету управління. – 2005. - №4(34). – С. 117-122.
11. Носова, О.В. Оцінка інвестиційної привабливості України: основні підходи [Текст] / О. Носова // Економіка і прогнозування. – 2003. – № 3. – С.119-137.
12. Рейтинг инвестиционной привлекательности регионов Украины [Текст] // Украинский деловой журнал “Эксперт” – № 49 (52) – 26 декабря 2005 – 1 января 2006 – с. 71-76.

13. Уманець, Т. В. Оцінка інвестиційної привабливості регіону за допомогою інтегральних індексів [Текст] / Т. В. Уманець // Економіка і прогнозування. - 2006. – № 4. – С. 133-146.
14. Харламова, Г. О. Неоднорідність інвестиційного простору України [Текст] / Г. О. Харламова // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №2. – С. 27-34.

Анотація

Особливості оцінювання інвестиційної привабливості регіону

У статті розглянуто інвестиційну привабливість регіону як об'єкт статистичного вивчення і визначено її співвідношення з іншими поняттями. Авторами систематизовано підходи щодо оцінки інвестиційної привабливості регіону.

Аннотация

Особенности проведения оценки инвестиционной привлекательности региона

В статье рассмотрена инвестиционную привлекательность как объект статистического изучения, определено ее соотношение с другими понятиями. Авторами систематизированы подходы к оценке инвестиционной привлекательности региона.

Annotation

The Peculiarities of evaluation of investment attractiveness of region

In the article the investment attractiveness of region is considered as an object of statistical studying and its correlation with other notions is certain. By authors the approaches to estimation of investment attractiveness of region are systematized.